

SKÄRGÅRDSSTIFTELSEN

FASTIGHETER

Ett 40-tal områden från norr till söder

12 000 hektar mark och 20 000 hektar vatten.
Tredje största fastighetsägaren i Stockholms län.

Skyddad natur

40 naturreservat öppna för allmänheten,
vilka flera är skyddade enligt Natura 2000.
Ett stort antal djurskyddsområden.

Varierad karaktär

Från lummiga strövområden på fastlandet till
karga klippor i havsbandet.

Kommunikation

Kollektivtrafik med buss och skärgårdsbåt.
Ibland enbart med egen båt eller taxibåt.

ORGANISATION

Skärgårdsstiftelsen har ett 70-tal anställda.

40-tal tillsynsmän och naturvårdare

Verksamma och bofasta i skärgården, i närheten av eller på sina områden.

30-tal på kansliet

Förvaltning, naturvård, ekonomi, juridik, kommunikation och projektledning.

Styrelsen

Ledamöterna utses av Region Stockholm samt skärgårdskommunerna och leds av ett arbetsutskott.

FINANSIERING

Omsättning

Skärgårdsstiftelsen omsätter ca.100 miljoner.

Ideell sida

Den ideella verksamheten t.ex naturvård och tillsyn finansieras av bidrag från Regionen.

Kommersiell sida

Den kommersiella delen utgörs av stiftelsens fastigheter som ger intäkter från hyror och arrenden. Intäkter som till viss del finansierar den ideella verksamheten.

Projekt och EU-medel

Skärgårdsstiftelsen söker projektpengar och EU-medel för projekt inom verksamhetsområdet.

SKYDD UNDER YTAN

Treårigt projekt 2019-2021

Samarbete mellan WWF med finansiering av Apotea

Lokal påverkan i grunda vikar

Hitta verktyg för vattenägare

Använda död blåstång i odling

Vass som en resurs i jordbruken

Skydda naturhamnar från ankringsskador

BOJPROJEKTET I ÖSTERMARSFLADEN

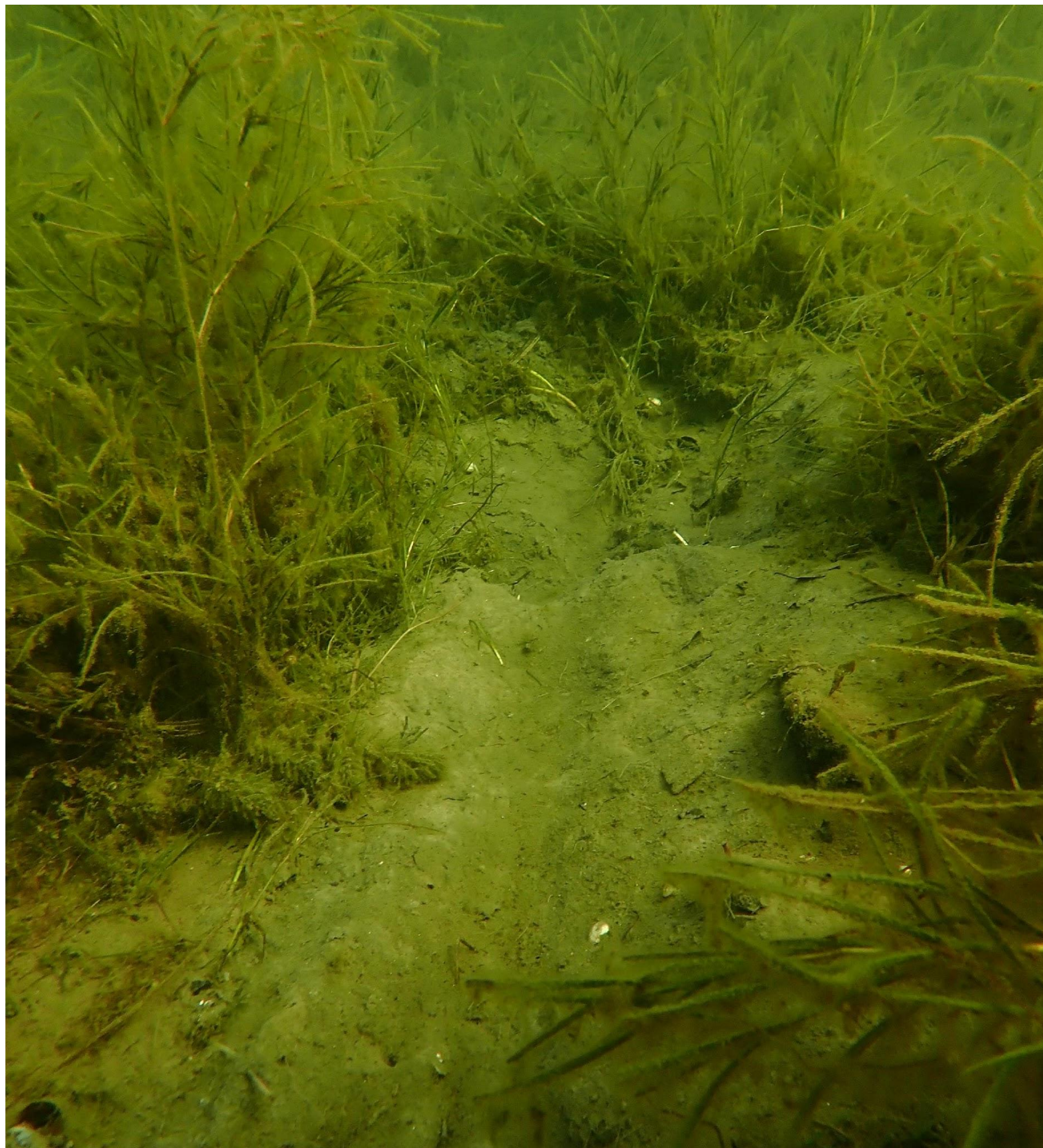
Dykinventering av bottnarna kring Nåttarö

2008 dykinventerades 12 transekter kring Nåttarö
med fokus på makroväxter

Även en naturvärdesbedömning gjordes
2019 uppföljande inventering

Ankringsskador kunde konstateras

Samrådsmöte mellan forskare och
båtlivsrepresentanter där man enades om att
testa en ståboj som angöringsboj

BOJPROJEKTET I ÖSTERMARSFLADEN

I juni 2020 placerades 25 st bojar ut i Östermarsfladen

Bojarna har placerats i en del av viken med avsikt att man inte ska ankra alls där utan endast ligga på boj. Vi har inte satt upp några förbudsskyltar men förklarar i text kring viken syftet med våra bojar.

Genom att göra dykinventeringar både i området med boj och i vårt jämförande område där man ankrar sin båt som vanligt vill vi se om vi kan mäta någon skillnad.

En passiv metod att låta bottenvegetationen återhämta sig från skador och grumling.

BOJPROJEKTET I ÖSTERMARSFLADEN

Östermarsfladen är en av södra skärgårdens mest välbesökta naturhamnar.

Det är inte ovanligt att 200 båtar ligger över natten och vid extrema fall upp mot 400...

På bojarna sitter en dekal med info om vilka som ligger bakom bojarna och en swishkod.

Runt viken sitter anslag som beskriver projektet och förklarar att avgiftsfria bojar inte är gratis...

En uppmaning om att swisha 100/per natt för att bidra till Skärgårdsstiftelsens undervattensarbete och för den årliga kontrollen av bojarnas kondition.

FÖRSÖK ATT FÖRÖKA BLÅSTÅNG PÅ BOJSTENAR

I samband med att vi lade ut bojstenar så gjordes förökningsförsök med blåstång. Blåstång förökar sig vid fullmåne i juni då de separerade han och honplantorna unisont släpper ut sina ägg och spermier i vattnet i hopp om att bilda nya plantor. De behöver ett hårt underlag att fästa på. Ett övergött Östersjöhav gynnar snabbväxande ettåriga alger som börjar växa så snart temperaturen börjar stiga. Detta gör det svårt för en långsamtväxande art som blåstången att hitta ett ledigt utrymme i mitten på juni. De tomma släta bojstenarna utgjorde nya boplatser för blåstången. Genom att följa blåstångsmanualen samlade dykarna könsmogna skott och placerade ut dessa över 10 st av bojstenarna.

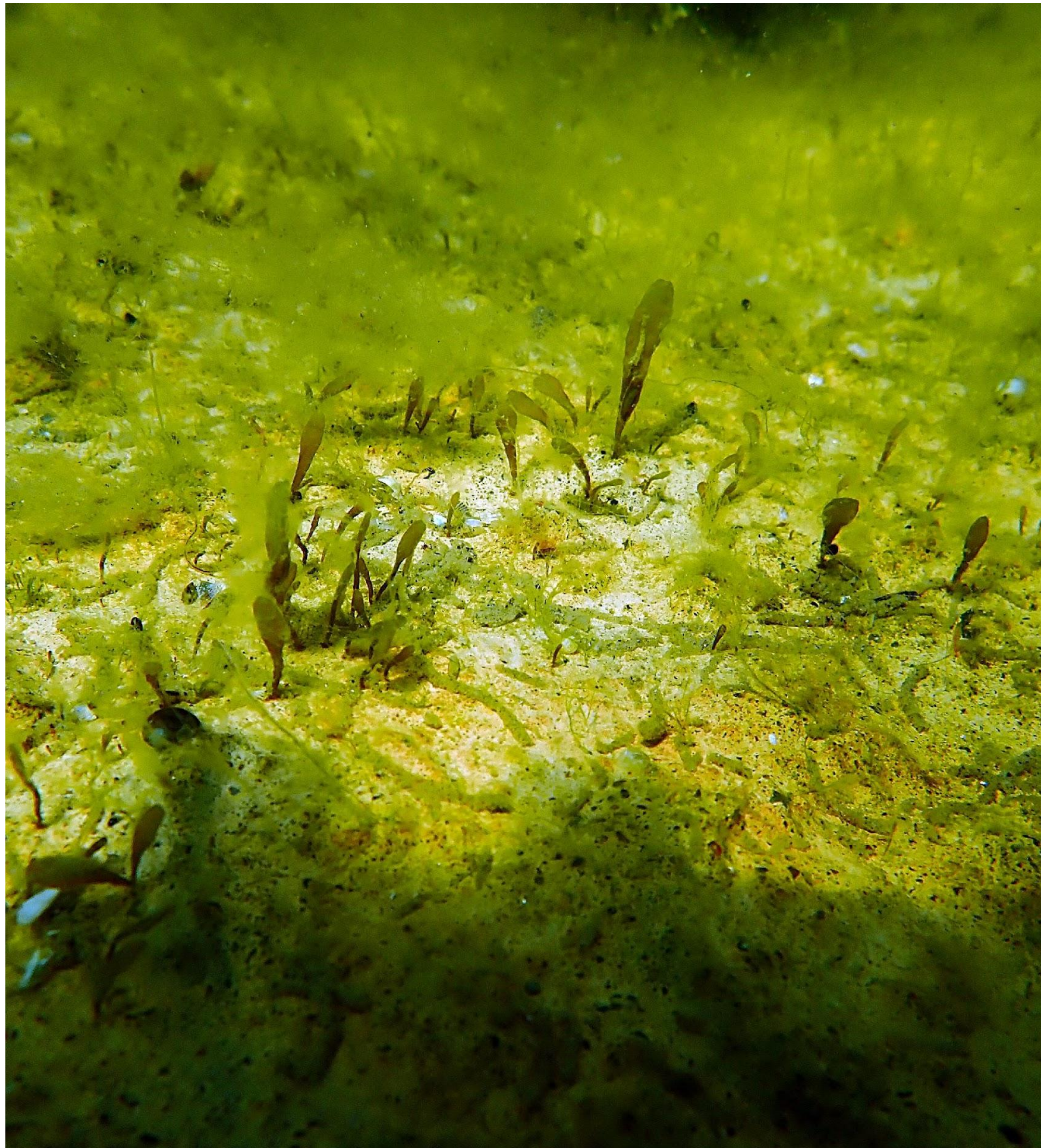
BLÅSTÅNGSPANTOR

Vid återbesök i Östermarsfladen i september 2020 kunde dykarna konstatera att det satt millimetersmå blåstångsplantor på bojstenarna.

I juni i år gjordes ett nytt försök att föröka blåstång på de övriga 15 bojstenarna som ligger i Östermarsfladen.

Utmaningen är att dessa bojstenar ligger djupare och att de nu fått påväxt vilket gör det svårare för blåstångsplantan att fästa på stenen.

Bilden är tagen i år från förra årets förökningsförsök vilket visar att tångplantorna har överlevt vintern och vuxit 3-5 cm .

ÖSTERMARSFLADEN

Botten består av mjuka sediment, sand och grus.

I viken växer en mängd olika undervattens växter och även ålgräs. Ålgräs är en viktig växt på mjuka bottenar då den binder sediment och minskar grumling (den är också viktig som kolsänka då den binder koldioxid).

Den fyller också viktiga funktioner för smådjur som är viktiga för fisk och fågel, liksom den möjliggör lekplatser och boplatser.

I Östersjön finns den som längst norrut till Singö sedan bli vattnet för sött för att den ska kunna överleva.

ÅLGRÄSRESTAURERING I ÖSTERMARSFLADEN PÅ NÅTTARÖ

Längs Östersjökusten har man provat att restaurera ålgräs så långt upp som Kalmar men detta test blir först i Stockholmsområdet.

Genom att samla skott från kraftiga täta bestånd och sedan i ett rutmönster på ca 10 x 10 centimeter plantera ut skotten i kala fläckar ska vi se om det är möjligt att få ålgräset att växa tillbaka.

Vi markerar även kala fläckar med markeringsstickor för att se om vattenkvalitén kan bli så god att ålgräset kan återväxa på egen hand. Vi provar alltså både aktiv och passiv restaurering.

Tack vare samarbete med WWF och finansiering av Apotea kommer vi fortsätta undersöka grunda välbesökta vikar för att se hur vi på bästa sätt kan säkerställa att dessa miljöer ska finnas kvar i framtiden

cecilia.wibjorn@skargardsstiftelsen.se

Tack för mig!